

Sygn. akt I C 2966/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2015 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Joanna Radzyńska-Głowacka

Protokolant apl. adw. Marcin Wydra

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2015 roku w Warszawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko Skarbowi Państwa – Prezesowi Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

powództwo oddała w całości.

Sygn. akt **IC 2966/14**

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 sierpnia 2014 roku (data nadania w placówce pocztowej) powód (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., wniósł o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego-postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia 8 listopada 2013 roku, sygnatura akt Wa XII Ns RejKRS (...), opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 23 maja 2014 roku, zasądającego od powoda na rzecz pozwanego Skarb Państwa- Prezesa Sądu dla m.(...)kwotę 300 zł z odsetkami do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania egzekucyjnego. Jednocześnie wniósł o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych i kosztów zastępstwa procesowego oraz o zabezpieczenie roszczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego wszczętego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie P. A. w sprawie o sygnaturze I Kms 202/14 do czasu prawomocnego rozparzenia sprawy.

W uzasadnieniu powód wskazał, że Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie P. A. prowadził z wniosku pozwanego Prezesa Sądu Rejonowego m.(...)na podstawie w/w opisanego tytułu wykonawczego przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne pod sygn. akt Kms 202/14. W ocenie powoda w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia przepisów prawa przez pozwanego poprzez nałożenie grzywny na powoda oraz prowadzenie na tej podstawie postępowania egzekucyjnego. W związku z czym zdaniem powoda brak było podstaw faktycznych i prawnych do wszczęcia i dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego (pozew z załącznikami, k.2-36).

Postanowieniem z dnia 19 września 2014 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie(postanowienie, k.30).

Postanowieniem z dnia 6 listopada 2014 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie postanowił oddalić wniosek o zabezpieczenie pozwu przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez

Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie P. A. w sprawie KM 202/12(postanowienie, k.46).

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, wskazując w uzasadnieniu, iż pozew nie spełnia przesłanek z art. 840 k.p.c.(odpowiedz na pozew, k.70-75).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z dnia 11 września 2013 roku Sąd Rejonowy dla m.(...)w W. XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wezwał powoda do wyeliminowania z treści § 17 ust. 4 lit. b umowy spółki- zapisu o możliwości przymusowego umorzenia udziałów należących do wspólnika, wobec którego zostanie otwarte postępowanie upadłościowe lub naprawcze, niedopuszczalnego z mocy art.83 ustawy z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe i naprawcze(t.j. Dz. U. 2012 r. Nr 1112 ze zm.).

Dowód: postanowienie, k.9.

Powód w odpowiedzi na powyższe postanowienie pismem z dnia 24 września 2013 roku przedłożył dwa egzemplarze zmienionego aktu notarialnego aktu założycielskiego spółki (...).

Dowód: pismo z załącznikami, k.11-19.

Postanowieniem z dnia 4 października 2013 roku Sąd Rejonowy dla m.(...)w W. XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego postanowił dokonać wpisu powoda do Krajowego Rejestru Sądowego Rejestru Przedsiębiorców.

Dowód: postanowienie, k.20-23; zaświadczenie o dokonaniu wpisu, k.24-26;

Postanowieniem z dnia 4 października 2013 roku Sąd Rejonowy dla m.(...)w W. XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego postanowił wszcząć w stosunku do powoda postępowanie przymuszające w przedmiocie złożenia tekstu jednolitego aktu założycielskiego oraz wezwać powoda do złożenia prawidłowego tekstu jednolitego aktu założycielskiego w terminie 7 dni od doręczenia postanowienia pod rygorem grzywny.

Dowód: postanowienie, k.27.

Postanowieniem z dnia 8 listopada 2013 roku Sąd Rejonowy dla m.(...)w W. XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wobec nie wykonania powyższego postanowienia w określonym terminie, nałożył na powoda grzywnę w kwocie 300 zł oraz ponownie wezwał do złożenia prawidłowego tekstu jednolitego aktu założycielskiego w terminie 7 dni pod rygorem nałożenia kolejnej grzywny.

Dowód: postanowienie, k.30-31.

Postanowieniem z dnia 23 maja 2014 roku Sąd Rejonowy dla m.(...)w W. XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego nadał postanowieniu klauzulę wykonalności w zakresie pkt 1.

Dowód: okoliczność bezsporna.

Pismem z dnia 23 maja 2014 roku Sąd Rejonowy dla m.(...)w W. XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zlecił Komornikowi Sądowemu dla (...) przeprowadzenie egzekucji na podstawie postanowienia z dnia 8 listopada 2013 roku.

Dowód: zlecenie egzekucyjne, k.1-2-akta komornicze Kms 202/14.

Pismem z dnia 30 maja 2014 roku Komornik Sądowy P. A. zawiadomił powoda o wszczęciu egzekucji.

Dowód: pismo, k.3- akta komornicze Kms 202/14.

Powód w trakcie postępowania egzekucyjnego uregulował całą dochodzoną należność.

Dowód: potwierdzenia wpłat, k.72v-74.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów z akt komorniczych o sygnaturze Kms 202/14 oraz na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach przedmiotowej sprawy. Wiarygodność zgromadzonej dokumentacji nie była kwestionowana przez strony, nie budziła również wątpliwości Sądu w tym zakresie.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powództwa przeciwegzekucyjne są merytorycznym środkiem obrony przeciwko niezgodnej z prawem, zarówno co do samej zasadności, jak i dopuszczalności, egzekucji. Ich podstawą jest zasadność i wymagalność obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym. Ustawa przewiduje dwa powództwa przeciwegzekucyjne - opozycyjne, które przysługuje dłużnikowi (art. 840 k.p.c.) oraz ekscydencyjne (interwencyjne), które przysługuje osobie trzeciej (art. 841 k.p.c.). W niniejszej sprawie mamy do czynienia z powództwem przeciwegzekucyjnym opozycyjnym uregulowanym w art. 840 § 1 k.p.c.

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Istotą powództwa opozycyjnego jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy. Powództwo to dotyczy sytuacji, w których dłużnik przeczy, że powstał w stosunku do niego obowiązek wskazany w tytule wykonawczym, bądź przeczy zdarzeniom, które zaszły po wydaniu tytułu egzekucyjnego. Powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności nie prowadzi jednak do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym lub natychmiast wykonalnym orzeczeniem sądowym. Ma ono bowiem na celu pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, a nie podważenie treści orzeczenia sądowego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Przedmiotem sporu jest więc wykonalność tytułu wykonawczego (podobnie wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 października 2003r., sygn. akt I ACa 135/2003, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 1972r., sygn. akt II PR 372/72).

Celem powództwa opozycyjnego jest pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo jego ograniczenie. Powództwo z art. 840 § 1 k.p.c., jako środek merytorycznej obrony dłużnika, pozwala na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem i w konsekwencji musi być oparte na przyczynach materialnoprawnych - podstawach wymienionych w punktach 1-3 omawianego przepisu.

W toku niniejszego postępowania powód domagał się pozbawienia wykonalności postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z dnia 8 listopada 2013 roku, sygnatura akt Wa XII Ns RejKRS (...), opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 23 maja 2014 roku, powołując się na przepis art. 840 § 1 k.p.c.

Artykuł 840 § 1 pkt 2 k.p.c. stwarza podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. W oparciu o regulacje materialnoprawne w literaturze rozróżnia się zdarzenia zależne od woli stron (np. spełnienie świadczenia, potrącenie) oraz niezależne od woli stron (m.in. przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada) – por. np. uchwała SN z dnia 14 października 1993 r., III CZP 141/93, OSNC 1994, nr 5, poz. 102; uchwała SN z dnia 30 lipca 1974 r., III CZP 44/74, OSNC 1975, nr 5, poz. 78.

W ocenie Sądu powód w toku niniejszego postępowania nie wykazał, że po powstaniu tytułu wykonawczego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Powództwo opozycyjne nie jest środkiem odwoławczym, czy też nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Podstawą powództwa z art. 840 § 1 k.p.c. nie jest bowiem właściwa dla środków zaskarżenia wadliwość orzeczenia sądowego, będącego składnikiem tytułu wykonawczego, lecz zasadność i wymagalność obowiązku stwierdzonego tym tytułem. Podkreślenia wymaga, iż powód zgodnie z art. 394 § 1 pkt. 5 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. miał możliwość zażalenia postanowienia z dnia 8 listopada 2013 roku nakładającego na niego grzywnę, niemniej nie skorzystał z tej możliwości w wyniku czego orzeczenie się uprawomocniło się. W związku z tym nie jest dopuszczalna merytoryczna zmiana uprzednio wydanego prawomocnego orzeczenia w oparciu o przepis art. 840 § 1 k.p.c. Przesłanką dla prawidłowego stosowania art. 840 k.p.c. jest stwierdzenie, że - pomimo prawomocności orzeczenia - orzeczenie to nie może być egzekwowane na skutek nowych zdarzeń, jakie nastąpiły po zamknięciu rozprawy. Uwzględniając powyższe, wskazać należy, że podniesione przez powoda zarzut dotyczącego rażącego naruszenia prawa jest w sposób oczywisty bezzasadny, jego treść wskazuje bowiem na rozminięcie się przez powoda z istotą i przedmiotem postępowania toczącego się na skutek powództwa z art. 840 k.p.c. Powód wskazuje na uchybienia Sądu Rejonowego dla m.(...)w W. przy rozpoznawaniu sprawy przed wydaniem postanowienia, jednak charakter tych zarzutów sprawia, że nie mają one znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy opartej na art. 840 k.p.c.

Ponadto podkreślenia wymaga, że zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą powództwo przeciwegzekucyjne skierowane na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego może być skutecznie wniesione tylko pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego w całości lub w określonej jego części. Dłużnik traci możliwość wytoczenia powództwa opozycyjnego z chwilą wyegzekwowania świadczenia objętego tytułem wykonawczym w całości lub w określonej części w odniesieniu do już wyegzekwowanego świadczenia. Powództwo to jest więc niedopuszczalne w części, w której wykonalność tytułu wykonawczego wygasła na skutek jego zrealizowania (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 17 listopada 1988 r., I CR 255/88, nie publ.; z dnia 20 stycznia 1978 r. III CKN 310/77, nie publ.; z dnia 24 czerwca 1997 r., III CKN 41/97, nie publ.; z 4 kwietnia 2002 r. I PKN 197/01, niepubl., z 14 maja 2010 r., II CSK 592/09, niepubl.). W konsekwencji wobec wyegzekwowania całej kwoty objętej kwestionowanym przez powoda tytułem wykonawczym oraz skoro powód nie wykazał przesłanek z art. 840 §1 pkt. 2 k.p.c., zaistnienia po powstaniu tytułu egzekucyjnego zdarzeń prowadzących w świetle prawa materialnego do wygaśnięcia zobowiązania lub wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane i pozwalających na pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, Sąd na podstawie art. 840 §1 pkt. 2 k.p.c. a contrario orzekł jak w sentencji wyroku, tj. oddalił powództwo w całości.

Zarządzenie: (...).